

Rapport van de conferentie - Juncker-Plan

Egmont Paleis - 15 juni 2015

De conferentie over het Juncker-plan die op 15 juni georganiseerd werd door het Europa Programma van Egmont kende een groot succes. Deze zal bijdragen tot de ondersteuning van de analyses uitgevoerd door het Europa Programma over dit initiatief en, meer bepaald, over de gevolgen ervan en de uitdagingen voor België.

Hieronder vindt u in het kort enkele van de grote thema's die het high level panel heeft aangesneden.

Tijdens het eerste deel van de conferentie werd het initiatief van het Investeringsplan gelanceerd door de Juncker-commissie als één van haar prioriteiten in detail voorgesteld. Men herinnerde eraan dat men rekening dient te houden met het feit dat dit initiatief een van de pijlers is van een reeks Europese maatregelen. Het Investeringsplan maakt dus deel uit van een globale strategie die de implementatie van structurele hervormingen van lidstaten groepeerst, inclusief de actie van de Europese Investeringsbank inzake de “Quantitative Easing”. Het panel erkende unaniem dat er dringend nood is aan nieuwe investeringen in Europa en via duidelijke Europese initiatieven.

Eveneens werd aangehaald dat een van de doelstellingen van dit Plan inhoudt dat de lidstaten een grotere flexibiliteit inzake investeringen krijgen en dat de investeringen ondernomen door lidstaten in het kader van dit plan door de Europese Commissie niet in rekening moeten worden gebracht in de analyse van het schuldniveau van de lidstaten. De sprekers gaven eensgezind mee dat dit plan vooral gefocust is op de privésector.

Niettemin werden meerdere aspecten van het Juncker-plan op een meer kritische manier bekeken.

Eerst en vooral hebben de deelnemers gewezen op bepaalde twijfels die bestaan inzake het hefboomeffect van 1:15 die de Europese Investeringsbank zou toelaten om projecten voor een totaalbedrag van 315 miljard euro te financieren. De sprekers verschilden van mening wat betreft de selectiemethode van projecten en inzake het ontbreken van geografische criteria. Men gaf ook aan dat er een risico bestaat dat er enkel financieringen zouden zijn in bepaalde lidstaten ten nadele van landen in de periferie die van minder belang zijn voor de investeerders. Het gebrek aan duidelijke criteria in de selectiemethode van projecten werd eveneens benadrukt.

Bovendien, terwijl de Commissie een reeks maatregelen in plaats stelt die investeringen zou teweegbrengen, maakt een groot deel van het panel zich zorgen over de nieuwe regels van Eurostat inzake de Europese boekhouding. Immers impliceren de nieuwe regels dat een lidstaat het geheel van zijn investeringen op een jaar zal moeten boeken, inclusief deze die zich over meerdere jaren uitstrekken. Meer nog, volgens sommige leden van het panel zal het Juncker-plan een marginale invloed hebben in macro-economische termen en zal het hoofdzakelijk als impact een aanzuigkracht hebben voor investeringen van Europese bedrijven.

Op proportioneel niveau werden meerdere elementen besproken: sommige intervenanten hebben de nadruk gelegd op het belang om te investeren in de milieusector of energiesector, evenzeer in sectoren die een reële toegevoegde waarde hebben op sociaal vlak. Er werd eveneens gesuggereerd om een verlenging van het Investeringsplan voor te stellen - dat initieel voorzien is voor 3 jaar - , of zelfs een definitieve invoering van zo'n mechanisme. Eveneens werd opgeworpen om platformen die meerdere landen groeperen of thematische platformen te creëren; zelfs indien bepaalde sprekers ook de opmerking maakten dat het in plaats stellen van dergelijke platformen zou kunnen ingaan tegen de behoefte aan een snel optreden. Ten slotte heeft een deel van het panel gewezen op de noodzaak om op langere termijn te werken aan een grotere economische convergentie in het Eurozone – meer bepaald met behulp van meer transfers en een verhoogde intra-Europese solidariteit en fiscale harmonisatie.

Tenslotte, hoewel alle deelnemers de noodzaak van een dergelijk initiatief erkend hebben, werden er toch meerdere nuances geformuleerd zowel wat de uitvoering als de verwachte economische gevolgen betreft.